

A B C D E F

Dislexia

informații pentru părinți

VIDENCENTER
FOR SPROG OG LÆSNING
CENTRUL DE ȘTIINȚA
PENTRU LIMBA ȘI CITIT

Material pregătit de Centrul de știință pentru limbă și citire pentru a oferi părinților elevilor dislexici cunoștințe generale despre dislexie, despre modul în care municipalitatea folosește programele de ajutor și pentru a oferi idei despre modul în care părinții pot să-și susțină copilul dislexic.

A B C D E F

În aceasta broșură puteți citi despre

- 3** Dislexie
- 4** Caracteristici
- 5** Citit
- 6** Tehnologie de citire și scriere
- 6** Funcțiile de bază
- 7** Nota – o bibliotecă digitală
- 8** Susținerea elevilor dislexici de către școală
- 9** Testele școlii:
- 9** Așteptările școlii pentru voi, părinții
- 10** Lecții
- 10** Importanța suportului părinților
- 11** Copilul trebuie să-și amintească singur
- 11** Mai multe cunoștințe

Dislexia

Dislexia este cauzata de dificultăți în a împărți cuvintele în sunete simple (foneme) și a asocia aceste sunete cu silabe și cuvinte. Regulile pentru modul în care scriem sunetele limbii prin litere se numesc principiul de sunet al scrisului. Dificultățile cu acest principiu rezultă în următoarele semne centrale de dislexie:

Multe greșeli de citire contrar sunetelor literelor

Dificultăți în a citi cuvinte noi

Dificultăți de durată în ortografie

Este de asemenea important să ne amintim că aceste dificultăți persistente de decodare pot duce la o înțelegere dificilă a ceea ce se citește. Acest fapt se datorează des unei citiri încete și imprecise, unui vocabular sărac și experiență redusă în a citi și înțelege diferite tipuri de texte.

Dislexia este o dizabilitate de diferite grade și cu diferite puncte forte și provocări. A fi dislexic nu înseamnă că nu se poate învăța citirea și ortografia cuvintelor, înseamnă provocări în a automatiza abilitățile necesare pentru a putea citi și ortografia rapid și sigur. Dislexia se exprimă în grade variate.

Atât cercetări naționale, cât și internaționale arată că 5-7% din populația lumii are dificultăți în limbajul scris din cauza dislexiei.

Pentru mai multe informații: Emu.dk

Caracteristici

Caracteristicile generale pentru dislexie sunt dificultăți de citire, ortografie și formulare în scris. Pentru cei dislexici este dificil să traducă literele în sunete și sunetele în litere. Aceste dificultăți înseamnă că dislexicii folosesc mai mult timp pentru a citi și a scrie. Dificultatea în a scrie și a citi variază de la o persoană la alta.

Dislexicilor le este în special greu să citească și să ortografieze acele cuvinte, pe care nu le cunosc sau pe care nu le-au mai citit sau scris înainte. Dislexicii pot avea probleme și cu înțelegerea a ceea ce citesc, cu vorbitul și cu vocabularul.

Unii elevi dislexici se pot instrui în a citi texte corespunzătoare vârstei lor, dar acest lucru cere multă muncă și rapiditatea citirii va fi mereu scăzută, astfel că ei pot pierde înțelegerea a ceea ce au citit. La fel, elevii dislexici au des probleme persistente cu ortografia.

Se poate investiga devreme, de la începutul școlii, dacă există riscul ca un elev să dezvolte dislexie și se pot pune în practică eforturi care să reducă dificultățile. Cel mai devreme, însă, abia la sfârșitul clasei a 3-a se poate concluziona dacă un copil este dislexic.

Nu se poate scăpa de dislexie, dar dificultățile din cauza ei se pot compensa prin folosirea tehnologiei de scris și citit, prin antrenament și predare. Cu ajutorul și suportul potrivit se poate compensa o mare parte a dislexiei, astfel încât cel dislexic să se descurce bine la școală și în sistemul educațional.

Cititul

Cititul trebuie văzut ca sprijinindu-se pe două picioare – cititul convențional și cititul prin ascultare. La **cititul convențional** (a citi cu ochii) se antrenează modul în care copilul decodează. Această decodare se antrenează prin citire individuală din cărți care se potrivesc cu nivelul actual de citit al copilului – școala poate ajuta cu găsirea cărților adecvate pentru acest scop.

Când se practică cititul convențional, părintele își poate sprijini copilul prin a asculta ceea ce se citește. Dacă copilul se poticnește de cuvinte, pe care nu le poate citi singur, i se poate oferi posibilitatea de a încerca singur sau de a i se citi cuvântul, astfel încât copilul să poată continua citirea propoziției. Este important de reținut că copilul ar trebui să poată citi cu precizie aprox. 92-95% - adică copilul nu trebuie să se poticnească de prea multe ori pe fiecare pagină - altfel cartea este prea dificilă și trebuie găsit un nivel mai ușor.

Copiilor li se recomandă să citească acasă în fiecare zi – deși este posibil ca în anumite perioade să fie nevoie de a citi mai mult sau mai puțin. Acest lucru se poate eventual suplini cu cititul prin ascultare deoarece cititul convențional cere energie din partea copiilor dislexici.

Celălalt picior pe care se sprijină cititul este **cititul prin ascultare (a citi cu urechile)**. Aici copilul poate asculta texte/cărți cu un conținut corespunzător vârstei și intereselor lui, șamd. Citirea prin ascultare îmbogățește vocabularul copilului, oferă o mai bună experiență de citit și înțelegere pentru că resursele copilului sunt folosite pentru a înțelege textul în loc de a decoda cuvintele.

Părintele poate susține cititul prin ascultare prin a pune întrebări pe marginea a ceea ce s-a citit – ce s-a întâmplat cu personajul principal astăzi? Unde s-a întâmplat acțiunea? Despre ce a fost vorba? Ce a fost cel mai interesant lucru, pe care l-ai citit azi?

Tehnologia de citit și scriere (TCS, în daneză LST)

Atunci când o persoană e dislexică, acea persoană are dreptul la ajutoare compensatorii. În municipalitatea Silkeborg asemenea ajutoare ar însemna un calculator cu un program de citire și sugerare de cuvinte, împreună cu posibilitatea de a vorbi la text. Când o persoană este dislexică, are dreptul și la a avea texte digitale, astfel încât ele să se poată citi cu ajutorul unui program de citire.

În municipalitatea Silkeborg toți elevii au acces prin unilogin la tehnologie compensatoare de citit și scris.

Elevii dislexici sunt ajutați să folosească programele – fie de către consilierul de citire/personalul IT al școlii sau de către profesorii elevilor. Tehnologia de citit și scris are anumite funcțiuni de baza pe care elevii le pot folosi; modul specific în care tehnologia este folosită va fi mereu pe baza dialogului cu profesorii de la fiecare materie în parte.

Funcțiunile de bază

Citit

Un program pentru citit, care poate citi textul cu voce tare atunci când textul este în formă digitală.

Sugerare de cuvinte

Sugerarea de cuvinte ajută la a ortografia cuvintele făcând sugestii pe baza literelor scrise.

A vorbi - la- text

A vorbi la text oferă posibilitatea de a vorbi în fata unui dispozitiv care apoi notează textul.

Scanare și OCR

Scanare și OCR fac posibilă convertirea unui text în formă digitală, care apoi poate fi citit

Nota – o bibliotecă digitală

Nota este o bibliotecă și un centru de știință, care oferă cărți audio și electronice celor dislexici. Aici se găsesc atât cărți de ficțiune, de non-ficțiune, manuale, articole din ziare și benzi desenate digitale; pentru școală există scanate o serie de cărți/manuale/caiete de exerciții în format PDF.

Școala înregistrează copilul la Nota cu acordul tău/al vostru. Când Nota a înregistrat copilul tău ca membru la ei, copilul primește un cod temporar de acces pentru biblioteca lor digitală. Codul de acces va fi trimis la acea adresă de e-mail care este trecută pe formularul de înregistrare.

Abonamentul copilului este valabil pentru toată viața.

Este gratis să devii membru Nota, să folosești cărțile bibliotecii și alte oferte.

Cărțile de pe Nota se găsesc prin nota.dk

Copilul tău va trebui să acceseze pagina prin a folosi numele de utilizator și codul de acces sau prin UNI-login. Copilul tău va putea să descarce cărțile audio Nota pe un calculator sau poate asculta cărțile pe tabletă sau telefon. Aplicația Nota, care se numește Nota Bibliotek, îl ajută pe copil să asculte cărți audio și se poate descărca atât pe iOS, cât și pe Android.

Suportul școlii pentru elevii dislexici

Școala este responsabilă pentru:

A livra calculatoare actualizate și software

A înregistra elevul la Nota

A prezenta elevului tehnologia de citire și scris

A avea toate materialele disponibile digital înainte de cursuri

A se asigura că personalul didactic are cunoștințe despre dislexie și despre folosirea didactică a tehnologiei de citit și scris

A oferi o colaborare între școală și casă, eventual cu un plan de acțiune pentru elevul dislexic

A oferi în clasă o predare potrivită celor dislexici, de ex

A avea așteptări de la elevul dislexic atunci când el se folosește de instrumente digitale (citit, sugestii cuvinte, vorbire-la-text, OCR)

A fi în continuu dialog cu elevul despre folosirea TCS și strategii de învățare

A sprijini cunoașterea, mentalitatea și stima de sine prin întâlniri cu elevi

A se asigura că tehnologia de citit și scris funcționează optimal în situații de test

Testele școlare:

Elevii dislexici pot da testele de final ale școlii în condiții speciale; de ex., elevii dislexici au dreptul la timp în plus la teste și probe și, ca punct de plecare, au voie să folosească tehnicile ajutătoare, pe care le folosesc zilnic.

Școala este responsabilă să cunoască condițiile speciale pentru testele școlare și trebuie să-i pregătească pe elevi în mod corespunzător. Nu toți elevii dislexici sunt la fel și de aceea este posibil ca nevoile lor să difere. Direcțiunea școlii este responsabilă pentru o evaluare comună a diferitelor nevoi ale elevilor. Această evaluare se face în colaborare cu elevul, părinții și profesorii.

Așteptările școlii pentru voi, părinții

Ne așteptăm să vă adresați școlii dacă aveți întrebări și/sau vă simțiți nesiguri privind educația copilului vostru. Puteți contacta profesorii copilului, consilierul școlii sau direcțiunea.

În plus, ca părinți, aveți și voi responsabilitatea de a:

Participa la colaborarea dintre școală și casă și executarea unui eventual plan de acțiune

Legitima și sprijini folosirea tehnologiei de citit și scris pentru că aceasta va permite elevului pe termen lung sa-și urmărească visele legate de o educație viitoare

Sprijini dezvoltarea cititului convențional și digital (ascultatul prin citire), totul în funcție de nevoile copilului

Colaborare și dialoguri continue cu copilul despre sentimentele și gândurile privind dislexia. Vedeți eventual: Nota

Lecții

Vorbiți cu școala despre modul în care trebuie să vă raportați la teme. Ar putea fi o idee bună să faceți acorduri concrete legat de așteptările privind temele pentru acasă.

Daca copilul vostru are teme la daneză, istorie sau ale asemenea materii, poate fi o idee bună dacă copilul ascultă textele deoarece 'citirea cu ochii' poate duce la o obosire rapidă a copilului. Citirea prin ascultare și acorduri despre teme și lecții pot oferi o concentrare mai mare asupra conținutului și înțelegerea a ceea ce se citește.

Numărul de lecții trebuie să fie rezonabil și acest lucru diferă de la elev la elev. Acordurile care se fac cu școala pot, de ex, să fie trecute în planul de acțiune pentru copilul tău astfel încât toți să știe ce așteptări și acorduri sunt.

Importanța sprijinului părinților

Este important ca voi, părinții, să colaborați cu școala privind dificultățile copilului, participarea și beneficiile cursurilor.

Sunteți încurajați să:

Urmăriți îndeaproape acordurile făcute în comun cu școala

Întrebați cum folosește copilul vostru tehnologia de citit și scris la diferitele materii

Fiți modele de urmat prin a citi voi înșiși cărți. Este mai puțin important ce citim decât faptul că citim

Fiți atenți ca dislexia să nu ocupe prea mult loc în viața copilului și timpul lui liber; concentrați-vă, de ex, pe punctele forte și competențele lui

Copilul trebuie să-și amintească singur

Să atragă atenția asupra nevoii de ajutor și suport

Să participe activ la ore și să folosească tehnologia de citit și scris (atât acasă, cât și la școală)

Să participe la întâlniri cu alți elevi și să fie deschis privind dislexia

Să accepte că a citi și scrie înseamnă multă muncă – dar să și rețină lucrurile la care este bun

Mai multe informații

"Ordblindhed – en håndbog til forældre" Andreassen, K. & Jandorf, B. D. (2013). Special-pædagogisk Forlag.

Skal jeg fortælle dig om ordblindhed? Hultquist, A. M. (2015). Dansk Psykologisk Forlag.

Nota, biblioteca digitală pentru dislexici. Aici se găsesc buletine de știri și un ghid pentru părinți: [Nota - Forældreguide](#)

[Ordblindhed.dk](#), pagina de internet ce oferă informații despre cum poate părintele să-și susțină copilul dislexic

B

D

F

